

СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Баканова Ю.Д.

студент,

Донецький інститут туристичного бізнесу

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТЕМАТИЧНИХ ПАРКІВ В УКРАЇНІ

Згідно прогнозів СОТ, представлених в дослідженні «Tourism: 2020 Vision», найбільш популярними видами туризму до 2020 р. стануть: пригодницький, екологічний, культурно-пізнавальний, тематичний (у тому числі відвідування тематичних парків), а також круїзи [1].

Тематичні парки – це штучно створені пізнавально-розважальні парки, усі структури яких об'єднані певною або зв'язаними темами. Вони відрізняються від інших парків концепцією, організаційно-управлінською структурою, принципами організації і є окремим напрямом у розвитку паркового господарства і туризму з метою відпочинку і розваг [2, с. 6]. В світі популярність тематичних парків як місця для відпочинку зростає з кожним роком.

В Україні ринок тематичних парків знаходиться на стадії розвитку. Більшість нині функціонуючих парків розваг – це реконструйовані та добудовані парки культури та відпочинку, що лишилися з радянських часів. Наприклад, Центральний парк розваг у Харкові в 2012 р. було повністю оновлено. Зараз парк поділено на тематичні зони: Дитячий парк, Екстрим-парк, Сімейно-розважальна зона, Французький парк, Ретро-парк, Середньовічна площа, спортивні майданчики. В парку щодня проходять безкоштовні розважальні програми для дітей, лялькові вистави, ретро-вечори, проводиться екскурсія. Парк отримав престижну міжнародну премію «Golden Pony Awards-2013» за сучасну концепцію і тематичне оформлення [3].

Сайт парку: <http://centralpark.kh.ua>.

Радянські парки розваг розбудовували під відкритим небом (відкриті парки). Останнім часом через велику вартість та незначну кількість землі в центрі міст, а також з метою підібратися ближче до споживача та функціонувати цілий рік, парки стали розташовувати в торгівельно-розважальних центрах (криті парки).

Далі наведемо приклади функціонуючих тематичних парків України.

1. *Парк мініатюр.* Парк «Київ в мініатюрі» знаходиться на березі Дніпра в Гідропарку біля ресторану «Млин». Представляє колекцію найбільш відомих пам'яток архітектури сучасного Києва в масштабі 1:33. Парк відкрився 23 червня 2006 року. Площа мініатюрного міста 1,8 га [4]. На цей час у міні Києві розташовано 48 макетів та 700 «мешканців».

Парк із задоволенням відвідують кияни та гості міста Києва. Також у парку можна проводити весільні обряди. Часи роботи: по буднях: 10-19; у вихідну та свята: 10-20. Парк працює цілий рік. Вартість квитка 25 грн. Школярі і студенти 10 грн. Діти до 8 років, пенсіонери, діти-інваліди, учасники ВВВ, учасники та ліквідатори аварії на ЧАЕС – вхід безкоштовний. Вартість екскурсії 50 грн. Парк має власний сайт: <http://minikiev.kiev.ua/>.

2. *Парк-музей під відкритим небом.* Парк кованих фігур – унікальний в Європі парк предметів ковальського мистецтва, закладений в Донецьку 2001р. у Ворошиловському районі міста, на території скверу біля Донецького міськвиконкому за адресою: місто Донецьк, вулиця Артема, 98. Поруч із кованими скульптурами розташувалася галявина казок, на якій стоять вирізані з липи й граба цільні дерев'яні скульптури казкових героїв [5].

Від 2005 року у третю неділю вересня в парку щорічно проводиться міжнародний фестиваль ковальської майстерності «Парк кованих фігур». Найкращі роботи залишаються в парку, як подарунок місту.

Вхід до парку вільний. Сайт – <http://pkf.donbass.name/>.

3. *Адапована «диснейвська» модель тематичного парку.* «Парк Київська Русь», розташований в с. Копачів Обухівського району, – це відтворення Древнього Києва V-XIII ст., столиці найбільшої середньовічної імперії – Київська Русь, у розмірах його історичного центру, відомого як Дитинець (Кремль) Києва або Град Володимира. В парку відтворюється його архітектурний образ у повному обсязі, в масштабі 1:1. Парк займає площу в 10 гектарів [6].

Головною метою проекту є збереження величної культурно-історичної спадщини Древнього Києва та Київської Русі для наступних поколінь, створення моста між минулим, сьогоденням і майбутнім, а також усвідомлення історичної ролі Києва у розвитку світової цивілізації.

Сфери діяльності заявлені «Парком Київська Русь»: культурно-просвітницька діяльність (екскурсії, лекції, майстер-класи); туристичне обслуговування (активний і пізнавальний заміський відпочинок); рекреаційна сфера (повноцінний центр відпочинку, організація ділових і розважальних заходів); міжнародне співробітництво (в питаннях збереження спільної культурної спадщини та розвитку туризму); науково-дослідна діяльність (детальне вивчення всіх аспектів епохи Київської Русі та Древнього Києва); патріотично-виховна робота (акції та тематичні програми для дітей та молоді).

Вартість вхідного квитка – 100 грн., для пенсіонерів – 50 грн.; членам Союзу молоді «Київська Русь» – 50 грн.; дітям шкільного віку – 30 грн.; дітям дошкільного віку – безкоштовно. Сайт парку: <http://www.parkkyivrus.com>

4. *Критий тематичний парк в ТРЦ.* Тематичний парк «HAPPYLON Ocean Park» розташований в ТРЦ «Ocean Plaza», Київ, вул. Горького, 176. [7].

HAPPYLON в Києві виконаний у океанічній стилістиці. Парк розташувався на 2 500 квадратних метрах. В парку представлені найсучасніші інноваційні розробки індустрії розваг: атракціон «Цунамі», 8-ми метрова вежа вільного падіння «Маріанська западина», «Острови» – батути, «Регата» на бамперних машинках, різноманітні ігрові автомати та відео симулятори. Для дітей в Київському парку HAPPYLON побудований величезний лабіринт – «Морський світ» на 450 кв. метрів. Для найменших є «Восьминожок» – розвиваючий атракціон з м'якими гойдалками, каруселями, музичними килимками, сухими басейнами, який розташувався на 250 м кв. Крім атракціонів та ігрових автоматів в парку є власний сімейний ресторан «Ікринка» з двома бенкетними залами з європейською кухнею.

В HAPPYLON регулярно проводяться різноманітні заходи, змагання, призові ігри та шоу-анімації.

Години роботи парку: щоденно з 10.00 до 22.00.

Сайт парку: <http://kiev.happylon.com/about/>.

В ході дослідження було проведено SWOT-аналіз туристичного потенціалу території Донецької області (табл. 1).

Таблиця 1

**SWOT-аналіз туристичного потенціалу території
Донецької області**

Сильні сторони (Strengths)	Слабкі сторони (Weaknesses)
<p>Наявність унікальних природних, культурно-історичних, рекреаційних ресурсів</p> <p>Наявність початкової інфраструктури підтримки бізнесу</p> <p>Сприяння розвитку екологічного та культурно-історичного туризму</p> <p>Наявність значних резервів трудових ресурсів, високий рівень ділової активності</p> <p>Розвинена система вищої освіти, високий освітній рівень населення</p>	<p>Напружений екологічний стан області</p> <p>Низький рівень заробітної плати населення регіону</p> <p>Недостатній рівень залучення інвестицій у розвиток бізнесу</p> <p>Несформованість кластерних систем</p> <p>Недостатній рівень соціальної активності бізнесу</p> <p>Дефіцит доступних фінансових ресурсів</p>
Можливості (Opportunities)	Загрози (Threats)
<p>Охоплення різних груп споживачів</p> <p>Диференційованість туристичного продукту</p> <p>Створення нових робочих місць</p> <p>Посилення туристичної атрактивності області</p> <p>Швидке зростання ринку</p>	<p>Поява конкурентів</p> <p>Збільшення обсягу продажу аналогічних турів або послуг, пропонованих регіонами-конкурентами;</p> <p>Повільне зростання ринку;</p> <p>Несприятлива податкова політика в сфері туризму з боку держави;</p> <p>Зміна потреб і смаків туристів-споживачів;</p> <p>Надмірний податковий тиск</p> <p>Наявність адміністративних бар'єрів на шляху становлення та розвитку бізнесу</p>

Джерело: розробка автора

За результатами SWOT-аналізу виявлено, що Донецька область є перспективною для створення тематичного парку, що потребує подальших досліджень. Автор пропонує створення тематичного парку на території РЛП «Донецький кряж». Головною темою парку має стати історія та культура місцевості, яку Є.П.Ковалевський назвав терміном «Донецький кряж»: це височина розташована в межах Харківської (частково), Донецької та Луганської областей України і (частково) Ростовської області Росії, яка на півночі круто обривається до долини Сіверського Дінця. Довжина близько 370 км, ширина 160 км [8].

Під час проведення аналізу в Донецькій області не було виявлено наявних конкурентів для пропонованого тематичного парку. Функціонування парку забезпечить сталий розвиток внутрішнього туризму в донецькому регіоні, а також розвиток в'їзного туризму особливо з Росії. Донецька область є однією з найбільш густонаселених, тут сконцентрована промисловість та сільськогосподарське виробництво, в Донецьку розташовано міжнародний аеропорт – все це створює позитивні умови для ефективного функціонування парку.

Отже, тематичні парки в Україні тяжіють до міст-мільйонників, найчастіше розташовуються саме в центрі міста, єдиним виключенням став «Парк Київська Русь». Загалом вхід до парку безкоштовний, а всередині встановлено квиткові каси на атракціони та послуги. Створення офіційного сайту парку, який має постійно оновлюватися – найважливіший інструмент рекламної політики парку. За результатами SWOT-аналізу виявлено, що Донецька область є перспективною для створення тематичного парку.

Список використаних джерел:

1. «Tourism: 2020 Vision» – Оф. сайт UnWTO [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <http://www.unwto.org/facts/eng/vision.htm>
2. Сединкина О.Н. Экономико-географический анализ развития тематических парков в мире: автореф. дис. канд. геогр. наук: 25.00.24. – М, 2009. – 25 с.
3. Оф. сайт «Центрального парку розваг у Харкові» – [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <http://centralpark.kh.ua>.
4. Оф. сайт тематичного парку «Київ в мініатюрі» – [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <http://minikiev.kiev.ua/>.
5. Оф. сайт «Парку кованих фігур» – [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <http://pkf.donbass.name/>.
6. Оф. сайт «Парку Київська Русь» – [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <http://www.parkkyivrus.com>

7. Оф. сайт тематичного парку «HAPPYLON Ocean Park» – [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <http://kiev.happyton.com/about/>.

8. Донецький кряж. – [Електронний ресурс]: – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Донецький_кряж.

Двойних К.Є.

*кандидат економічних наук, докторант,
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова*

ЕТНОЛОГІЧНИЙ ВІМІР СУЧАСНОЇ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ: АКТУАЛЬНИЙ ДИСКУРС

Незважаючи на те, що сучасна світова економіка підлягає розгляду у багатьох форматах, доцільним видається звернути увагу на підхід до того її розуміння, який передбачає аналіз суперпозиції різноманітних форм переходу від індустріального (ієрархічного) до нового (сітьового) укладу. Кожна з таких форм є достатньо короткочасною, але наслідки прояву будь-якої з них можуть носити довготривалий характер.

Саме це виступає головним протиріччям в аналізі сучасної світової економіки: з одного боку, короткочасність існування перехідних форм господарювання, з іншого – чимала кількість можливих довготривалих економічних наслідків їх прояву. В таких умовах прогноз та, відповідно, перспективне моделювання (на відміну від рефлексивного пояснення подій, що відбулися), є найгострішою проблемою економічної науки.

Вбачається, що забезпечення ефективного економічного моделювання та прогнозування є необхідним певний інваріант, максимально об'єктивований та позбавлений редукціоністських нашарувань задля подолання суб'єктивного сприйняття певних процесів та явищ. У якості такого інваріанту пропонується розглядати етнічні процеси, які опосередковуються у взаємодії суперетносів як великих енергетичних систем, в ході якої виникає енергетичний потік.

Слід зазначити, що існування енергетичного потоку та його прояви, нехай і опосередковано, протягом тривалого часу вивчаються в економічній науці. В цьому сенсі зауважимо, що із